

szerint határozza meg a gentleman fogalmát s így kezdi fejtegetését : «A gentleman az, aki sose okoz másnak fájdalmat». Inge maga, bár egészben véve cseppet se demokrata (így nevezetesen a parlamentáris demokráciával szemben, mely ma minden oldalról annyi támadásban részesül, vannak súlyos aggályai), itt, a gentlemanséget illetően hangsúlyozza, hogy az, nevezetesen ebben az emberbaráti értelmezésében, egyrészt igen lassan alakult ki, másrészt sose is volt a nemesi osztály kizárólagos jellemvonása. Meg kell adni, hogy borzalmas képet tár elénk a régi idők embertelenségéről, ahogy az Angliában mutatkozott. Igaz, hogy már a XVI-dik században egy külföldi látogató jegyezte fel az angolokról, hogy jóindulatúak, különösen az állatok iránt, hogy királyi dekrétum intézkedett arról, hogy a halastavakban a halaknak adjanak eleget enni ; ezzel szemben a rabokat éhen veszejtették és Trevelyan professzor, akit Inge gyakran idéz, úgy látja, hogy a börtönök állapotait tekintve, Anglia szomorú értelemben vezetett akkoriban Európában. Még a XVIII-dik században gyakori volt, hogy előkelő urak társas kirándulásokat tettek a börtönökbe, hogy végignézzék, amikor nőket vesszőznek. Ilyen vonatkozásban meg kell említenem, amit máshol olvastam, hogy az is népszerű szórakozás volt valamikor, hogy a bolondok házait látogatták és az elmebajosokat mint ellenállhatatlanul mulatságos látványt kedvelték, továbbá azt is, hogy a mai angol humor rendkívül nagy ellentétben van régebbi humoruknak a végletekig menő durvaságával (excessive coarseness.). Tény, hogy az újabb időkben az angol humort a kedély jellemzi, szemben a franciák sokszor igen kíméletlen, gúnyos, csaknem szívtelen humorával. Az emberiség, a humanizmus a XIX. század vívmánya, jegyzi meg Inge ; ami pedig a gentleman-ideált illeti, annak demokratikus általánosodása nagy nyereség a társas érintkezés tekintetében.

Egyszerűbben szólva, ez körülbelül azt jelenti, hogy a mai angol általában jóindulatú, jámbor ember. Ez nagyjából a benyomása annak, aki Angliában jár ; és az is valószínű, hogy ez az emberi jóindulat, mely végigmegy minden társadalmi rétegen, nagyban segítette az angolt abban, hogy a világháború utáni években aránylag nagy változásokhoz tudott aránylag könnyen alkalmazkodni. Miközben a békekötések óta az egész világ a békétlenségek, súrlódások, sőt harcok, polgárháborúk színhelye volt és pl. épp a szomszédos őrök is egymást ölték a 20-as években : az angolok eddig elegánsan, simán, úri modorban igyekeztek leszámolni minden problémával, amely a nemzet lelki, politikai vagy szociális életében felmerült.

ROMANTIKA.

*Ódon éjben, lanya éjben
három csillag sír az égen.
Sír az éjben három csillag,
ezüst könnyük csupa illat.*

*Pimpó-lányok, gyöngék, sárgák,
halk szemüket csak kitarják
s bámulják a három rivót,
a szépfényű, éjjelnyílót.*

*Csillag szífog, virág ámul,
Isten szive jóvá lágyul:
csillagot dob, pimpókat tép
s nagykacagva végtelent lép.*